

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara • Izdaje: Novinsko-izdavačko poduzeće »Štampa« Šibenik • Direktor MARKO JURKOVIĆ • Mjesčna pretplata za FNRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara • Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-8 • Telefon štamparije 22-28 i 29-57

Plenum Općinskog sindikalnog vijeća

Uglavnom izvršeni planovi proizvodnje u prošloj godini

Proširenom plenumu Općinskog sindikalnog vijeća Šibenik, koji je održan prošlog ponedjeljka, prisustvovali su predstavnici gotovo svih privrednih organizacija, zatim Mate Ujević, predsjednik Kotarskog sindikalnog vijeća Split i Paško Periša, sekretar Općinskog komiteta SK Šibenik. Na sastanku je razmatrana uloga i zadaci sindikalnih organizacija kod donošenja proizvodnih planova poduzeća i neka pitanja u vezi s reorganizacijom sindikata.

U kratkom uvodu sumirani su uglavnom nedostaci, koji su do sada pratili donošenje planova u mnogim privrednim organizacijama, posebno nedovoljno angažiranje sindikalnih organizacija u njihovoj izradi i praćenju realizacije. Naime, u dosta slučajeva planove je radila grupa stručnjaka, koje su zatim usvajali radnički savjeti bez prethodne temeljite diskusije po ekonomskim jedinicama ili na nivou radnih

kollektiva. Na sastanku su ujedno izneseni osnovni elementi od kojih bi trebalo obavezno polaziti pri izradi planova, uzimajući u obzir sve specifičnosti nabave, proizvodnje i prodaje. Tom prilikom je naglašeno da su privredne organizacije na području Šibenika uglavnom izvršile planove proizvodnje u prošloj godini, a neke su i premašile. Međutim, u financijskom efektu plan je nešto manje realiziran, što se

posebno odrazilo na stanje fondova privrednih organizacija, koji su u odnosu na prošlu godinu smanjeni za oko dva puta. Samo u tri velika poduzeća obojeno metalurgije fondovi su od 1 milijarde i 800 milijuna dinara u 1961. godini smanjeni na svega 330 milijuna dinara isto je samo u TLM »Boris Kidrič« proizvodnja u odnosu na prethodnu godinu porasla za oko 18 posto. Takva situacija, naglašeno je, stavlja sindikalne organizacije u poseban položaj traženja unutarnjih rezervi, što bi trebalo dovesti do povećane akumulacije. Mate Ujević je u diskusiji po ovim problemima govorio o ulozi subjektivnog faktora u donošenju i realizaciji plana, tim više što se zna da raniji planovi nisu uvijek ili odraz realnih mogućnosti ili su bili prenapregnuti, a često

se nisu donosili na vrijeme. Povećanje je u tom pogledu inicijativa drugova u TLM »Boris Kidrič«, koji su radom na pripremanju za ovogodišnji plan počeli još u oktobru prošle godine. On je ujedno naglasio potrebu da u donošenju planova treba ići na najširu diskusiju, tako da sve postavke plana budu rezultat stavova svih proizvođača. Kresimir Matat, šef Zavoda za privredno planiranje NO općine Šibenik, je rekao, da prema dosadašnjem iskustvu svega pet privrednih organizacija i to TLM »Boris Kidrič«, Tvornica elektroda i ferolegura, Tvornica aluminijske Lozovac, »Luika« i »Izgradnja« rade temeljito na izradi svojih proizvodnih planova i da u tim kolektivima svaki radnik zna svoje obaveze i mjesečnu realizaciju proizvodnje i prihoda. Plenum je raspravljao o najnovijim mjerama na reorganizaciji sindikata i u vezi s time doneseno je nekoliko zaključaka. Naime, pripreme za izvršenje ovih zadataka već su u toku i na tom plenu Općinsko sindikalno vijeće održalo je sastanke sa predsjednicima i tajnicima sindikalnih organizacija i stručnim odborima sindikata. Mnoge sindikalne organizacije već su izabrale delegate za skupove po granama, koji će se održati tokom ovog i idućeg mjeseca. Tako je skup zdravstvenih radnika zakazan za 29. siječnja u Bolnici, a skup zanatsko-komunalnih radnika 3. veljače u prostorijama Općinskog sindikalnog vijeća. U mjetničkim radnicima iz Šibenika i Zadra sastat će se 5. veljače u Šibeniku, a javni službenici 6. veljače u zgradi bivšeg kotara. Metalurzi i rudari sa područja Šibenika, Knina i Drniša održat će dva skupa od kojih jedan 8. veljače u TLM »Boris Kidrič«, a drugi istog dana u Crnici. Metalci će se sastati 12. veljače u klupskom prostorijskom Remontnog zavoda »Škorpika«, a prosvjetni radnici 18. veljače u Općinskom sindikalnom vijeću. Skup dvodjeljaca i grafičara održan je u prošlu nedjelju u Splitu, a skup tekstilaca sazvat će Općinsko sindikalno vijeće u Zadru. Usvojen je prijedlog Općinskog sindikalnog vijeća da su u vezi s novim organizacionim mjerama u Šibeniku osnuju općinske odbori: Sindikata radnika industrije i rudarstva, Sindikata radnika društvenih službi, a ostaje i Sindikat radnika saobraćaja i veze, koji postoji od ranije. Na osnovu toga na području Općinskog sindikalnog vijeća u Šibeniku održat će se 4 općinska odbora strukovnih sindikata sa 14.589 članova okupljenih u 105 sindikalnih podružnica (TD)

Godišnja konferencija SK TLM »Boris Kidrič«

Korak naprijed u samoupravljanju

Nedovoljno ideološko obrazovanje

U četvrtak 24. januara održana je XII redovna godišnja konferencija Saveza komunista TLM »Boris Kidrič«, kojoj je prisustvovalo 126 delegata biranih na godišnjim konferencijama osnovnih organizacija ovog poduzeća. Konferenciji je također prisustvovao sekretar Općinskog komiteta SK Paško Periša.

Tvornički komitet SK i njegove osnovne organizacije uvijek su imali dobrih rezultata u svom radu, istakao je u izvještaju sekretar Šime Karadole. Ove godine, konstatare su članovi Saveza komunista, da je uočen napredak u radu organa radničkog samoupravljanja, što je rezultat i većeg angažiranja članova SK. Pred oronanim radničkom upravljaju nalazila su se vrlo važna i složena pitanja kao npr. izrada Pravilnika o ekonomskim jedinicama, raspodjela čistog prihoda, raspodjela osobnih dohodaka, plan proizvodnje za 1963. godinu i niz drugih zadataka. Važno je istaći jedinstvo mišljenja svih članova Saveza komunista. Jer da nije bilo toga svakako ne bi bilo moguće ni izvršenje proizvodnog plana, kojeg su oni s uspjehom realizirali.

Rezultati postignuti u ovoj godini mogu biti ponos i stimulans radnog kolektiva u ostvarenju novih i većih zadataka tim više, što su ostvareni sa istim sredstvima i jednako brojem radnika. Uz velike napore na izvršenju plana proizvodnje ponekad se zaboravljalo da treba misliti i na povećanje ekonomičnosti poslovanja. U toku prošle godine nije se dovoljno pokretala borba za smanjenje troškova. Svakako treba istaknuti da su troškovi po jedinici proizvoda bili manji nego u prošloj godini, ali tim još uvijek nisu postignuti rezultati koji su planom zacrtani. Takvi rezultati nisu se odrazili ni u financijskom uspjehu. U odnosu na zalaganje i mogućnost radnog kolektiva, djelovali su faktori koji su utjecali da se ostvari znatno niži dohodak, čisti prihod i fondovi poduzeća.

Kolektiv se suočavao sa niz problema u izvršenju plana, ali pored toga oni su ove godine i-ili na povećanje plana od oko dvije hiljade tona. Prema dosadašnjim iskustvima može se već sa sigurnošću tvrditi, da će se takva proizvodnja ostvariti. Postojeći uslovi ukazuju da je moguće ne samo izvršiti zacrtani plan, nego se očekuje i premašaj. Naravno, da će to ovisiti o boljoj

organizaciji rada i smanjenju prekomjernog škarta. U bliskoj budućnosti nastoji se izvršiti rekonstrukcija elektrolize, što će svakako doprinijeti većoj produktivnosti. Dosad taj pogon je radio s gubitkom, jer je dobivane aluminijske iz postojeće elektrolize skuplje nego što ga se može dobiti s vanjskog tržišta.

U posljednje vrijeme ovo poduzeće preko Centra za zborazbu kadrova koji je formiran prošle godine posvećuje veliku pažnju uzdizanju svojih kadrova. Tako na primjer u posljednje vrijeme završen je drugi tečaj za sticanje kvalifikacija topioničke struke, održan je seminar za 44 rukovodioca ekonomskih jedinica, organiziran je tečaj za daktilografske i sekretarice, završen je tečaj za bojadisanje farbja, u toku je tečaj za polukvalificirane osnovne djelatnosti itd. Osim toga znan broj radnika i službenika pohađa Višu radničku školu, Srednju ekonomsku, tečaj za kvalificirane i visokokvalificirane radnike i Magnetofonsku školu elementnog jezika. Na raznim fakultetima, visokim i višim školama poduzeće stipendira oko osamdeset studenata, a na srednjim školama 43 daka.

Rad organizacije Saveza komunista ovog poduzeća na ideološko-političkom uzdizanju članova Saveza komunista odvijao se uglavnom preko predavanja. Predavanja se održavaju često, a interes je bio zadovoljavajući. Kroz političku školu prošlo je 35 članova Saveza komunista ove organizacije. Znanje stečeno u toj školi omogućilo im je da se dobro snađu u svom radu. Većina njih aktivno djeluje, kako u radu svojih organizacija, tako i u ostalim društvenim i političkim organizacijama.

Analizirajući rad konferencije može se konstatirati da se mnogome razlikuje od konferencija prethodnih godina, kako po sadržaju izvještaja i diskusije. Izvještaj ukazuje da je organizacija Saveza komunista u TLM prihvatila svoju pravu ulogu i zadatak u proizvodnji.

Isto tako govori o ulozi komunisti u radničkom samoupravljanju, sindikatu, ekonomskoj jedinici i na drugim mjestima. Također se kroz izvještaj ukazuje na nedovoljno ideološko izgradnju članova Saveza komunista, kao i na druga slična pitanja. Uglavnom o ovim i nekim pitanjima iz proizvodnje govorilo je više diskutantata. Može se reći da ne postoji ni jedan problem u poduzeću, a da članovi Saveza komunista nisu o njemu govorili.

Pored ostalih diskutirali su Frane Belamarić, Dušan Gnjidić, Nikica Stosić, Ante Bodul, Mili Vulečić, Mirko Rončević, Paško Periša, Vjeklo Sunara, Roko Vukčić, Marko Klisović i Ivo Perković.

Na osnovu referate i diskusije mogu se izvesti slijedeći zaključci: Pored rada na ostalim područjima aktivnosti komunista pokloniti će se veća brigama organizaciono-kadrovskim pitanjima u radu na izgradnji organizacija Saveza komunista u duhu odluka VII kongresa, III i IV plenuma CK SKJ. Kroz radničko samoupravljanje još će se odlučnije orijentirati i izvršće osposobiti radnički savjet, ekonomske jedinice i kolektiv na rješavanju pitanja produktivnosti rada, tehnička pitanja, ekonomska i finansijska radi uvođenja ekonomičnijeg sistema proizvodnje, rekonstrukcije tvornice, nagrađivanje po učinku i jačanje fondova poduzeća.

Stalna brigada ove organizacije će i u buduću biti posvećena stručnom obrazovanju radnih ljudi kroz razne kurseve za sticanje kvalifikacija i visokih kvalifikacija. Posebna brigada svih članova SK biti će usmjerena na unapređenje proizvodnje, smanjenje škarta i ekonomičnije poslovanje svake ekonomske jedinice.

Veću pomoć u daljnjem radu komitet će pružiti organizaciji Narodne omladine. Jedan od važnijih zaključaka je daljnja brigada o radnom čovjeku i njegovim uslovima života. Istaknuto je, nadalje, da će se učiniti sve u granicama postojećih mogućnosti, da se podigne životni standard svakog pojedinca.

Prijem novih članova u organizaciju Saveza komunista vršit će se i dalje u duhu odluka III plenuma CK SKJ.

Zlanko Petković

Ovih dana u zemlji

VII kongres Narodne omladine Jugoslavije

U Domu sindikata u Beogradu održan je VII kongres Narodne omladine Jugoslavije. Pored 1500 djevojaka i mladića, iz cijele zemlje, Kongresu je prisustvovalo četrdesetak delegacija iz 34 strane zemlje. Kongres je protekao u analiziranju zadataka Narodne omladine u daljnjoj izgradnji socijalističkog društva. Više desetaka učesnika naglasilo je u diskusiji značajne rezultate što su ih 1.700.000 članova omladinske organizacije postigli proteklih godina. Kao najznačajniji istaknuti su: dovršenje predznake dionice auto-puta »Bratstvo-jedinstvo«, mnoge radne akcije lokalnog i republičkog značaja, sve veće učestvovanje omladine u proizvođačkom i upravljačkom procesu, društveno-političkom životu i afirmiranje naše omladinske organizacije u međunarodnom socijalističkom pokretu.

U tom smislu mladi su određivali i svoje buduće zadatke. To, prije svega, znači da mladi trebaju još više učiti, učestvovati u proizvodnim kretanjima, politički se usavršavati, suprotstavljati se negativnim pojavama što se javljaju u našem društvu i davati konkretan udio izgradnji zemlje novim radnim akcijama.

Na otvaranju Kongresa govorio je predsjednik Republike drug Tito. U svojoj poruci mladima Predsjednik je ukazao na potrebu da omladina još više uči i odgaja se u marksističko-lenjinističkom duhu, da se bori protiv negativnih pojava u kulturnom životu i da bude nosilac društvene i političke integracije u našoj socijalističkoj zajednici. Delegati na Kongresu burnim aplauzima pozdravljali su Titove riječi, a naročito njegovu želju da se omladina angažira u gradnji jadranske magistrale.

Kongres je na kraju odlučio da Narodna omladina ubuduće nosi naziv: Savez omladine socijalističke Jugoslavije.

Usvojen društveni plan i budžet za ovu godinu

Sabor Hrvatske usvojio je ovog tjedna društveni plan i budžet za 1963. godinu. Ekspozeje uz dijelove društvenog plana podnijeli su Lutvo Ahmetović, Vanja Vranican, Rade Pavlović, Radojka Katić i Stjepan Iveković.

U ovogodišnjem Republičkom društvenom planu predviđa se povećanje industrijske proizvodnje i izvoza za 9 posto, poljoprivrede za 12, produktivnosti 6 i realne osobne potrošnje od 2,5 posto. Predviđa se da će investicije biti na prošlogodišnjem nivou, što znači da poduzeća trebaju obratiti veću pažnju dugoročnijem planu razvitka i proizvodnje. To bi, naime, prije svega trebalo naći svog odraza u solidnim pripremama za izradu sedmogodišnjeg plana razvoja zemlje.

Sabor je dalje odlučio da se u plan za ovu godinu unese fiksni iznos od 3 milijarde dinara, kojim treba osigurati bolje snabdijevanje građana povrćem i voćem, te izvoz nekih artikala. Komora i nadležni sekretarijati razradit će plan ulaganja tih sredstava i bolju organizaciju snabdijevanja. Preporučeno je da takvu politiku slijede privredne organizacije i općinski odbori, te da se i njihovi planovi kreću u tom pravcu.

Na prošlom zasjedanju odlučeno je, također, da se sve neprivredne investicije od ove godine daju na bazi kredita i da se kod nerazvijenih područja u izgradnji i financiranju uzimaju jedino ekonomski rezoni.

OSNOVAN ŠTAB ZA BORBUTIV ELEMENARNIH NEPOGODA

Već petnaestak dana na ovom području vlada hladnoća sa poledicom uz temperature, koje su još uvijek ispod nule. Ipak krajem prošlog tjedna hladnoća je nešto popustila. Dok su se minimalne temperature u utorak i srijedu kretale oko minus 10 stupnjeva, u petak je jutarnja minimalna temperatura iznosila minus 3, a u subotu je porasla za još tri stupnja. Međutim, u nedjelju i ponedjeljak ponovo je zapuhao sjeverni vjetar, tako da se živa u termometrima opet spustila ispod nule. Da bi se ublažile posljedice ovogodišnje zime u Šibeniku je osnovan štab za borbu protiv elementarnih nepogoda, koji sačinjavaju predstavnici vlasti, radnih kolektiva i JNA. Članovi štaba već su poduzeli izvjesne mjere u normaliziranju stanja u gradu i okolici, naročito u pravcu uspostavljanja redovnog cestovnog saobraćaja, po pravku PTT veza, kao i na čišćenju i osposobljavanju važnijih saobraćajnica u gradu i okolici. O normaliziranju situacije u šibenskoj industriji, saobraćaju i

opskrbi bilo je riječi na sastanku štaba, što je održan 24. o. m. u Domu JNA.

Tom prilikom je konstatirano da je poledica najteže pogodila elektroenergetske objekte, na osnovu čega je u kritično stanje dovedena cjelokupna industrija šibenskog bazena. Naime, od tri dalekovoda visokog napona, kojima se napaja strujom šibenska privreda, dva su bila teško oštećena. Ali, zahvaljujući brzom intervenciji Električnog poduzeća i drugih radnih kolektiva, a posebno pak pomoći koju je pružila JNA, ovoga puta izbjegnuto je ono najteže. Tom prilikom odano je priznanje JNA, koja je stavila na raspoloženje radnu snagu i tehnička sredstva. Pripadnici JNA već početkom prošlog tjedna stali su raščišćavati gradske ulice i osposobljavati ceste, kako bi se što prije normalizirao saobraćaj. Oni su u kratko vrijeme osposobili za normalan saobraćaj 50 kilometara ceste i to na relaciji Mandalina — Šubičevac, zatim dionice puta prema Splitu, Kninu i Zadru. Tako je već u

četvrtak odnosno u petak uspostavljen redovan autobusni saobraćaj u pravcu Knina, Zadra i Splita. Pripadnicima JNA su u tome pomogli i članovi SSRN, radnici šibenskih poduzeća i ustanova, te građevna poduzeća »Rad« i »Izgradnja«.

Velike štete prouzročene su PTF vezama, pa je Šibenik nekoliko dana uzastopce bio odsječen od ostalih krajeva. I ovdje su radnici PTT uložili maksimalne napore i radeći na veoma niskoj temperaturi uspjeli uspostaviti telefonske veze sa Kninom, Rijekom, Zadrom i Splitom. Direktna linija sa Splitom još nije uspostavljena, jer je na potezu od Šibenika do Vrpolja polomljena oko 78 stupova.

Dok je poledica prilične teškoće izazvala na telekomunikacijama, dotle je pitanje opskrbe grada i okolnih sela teklo bez ikakvog zastoja. Potrošači su u ovim kritičnim danima bili snabdijevani dovoljnim količinama osnovnih poljoprivrednih proizvoda, mesom, ogrjevnim drvom i drugim. Trgovačko poduzeće »Plavina« dobro organizirano mrežom omogućilo je građanima da se snabdiju potrebnim količinama.

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 30. I — STATUT KOMUNE. Predavač: inž. Milan Lalić.

Srijeda, 6. II — ZNAČAJ PUTA DRUGA TITA U SSSR. Predavač: potpukovnik Milan Mladinović.

Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

NARODNO KAZALIŠTE

Cetvrtak, 31. I — ZABAVNI JAZZ »BIJELE STRIJELE« iz Zagreba. Početak u 17,30 i 20 sati.

Subota, 2. II — Premijera — F. Dürrenmatta: FIZIČARI — Početak u 20 sati.

Nedjelja, 3. II — M. Begović: PUSTOLOV PRED VRATIMA — Početak u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: Premijera francuskog filma u boji »MAC OSVETE« (do 3. II)

Premijera američkog filma »URAGAN« (4—6. II)

»20. APRILA«: Premijera talijanskog filma u boji »RIMSKA ROBINJA« (do 3. II)

Premijera domaćeg filma »DALI JE UMRO DOBAR ČOVJEK« (4—5. II)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 1. II — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

Od 2—8. II — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

RODENI

Sime, Sime i Ane Vukorepa; Nenad, Slobodana i Ane Domazet; Saša, Dragutina i Marije Last; Damir, Ilije i Luce Peniša; Helijana, Balde i Ruže Skurla; Dragomir, Miodraga i Mire Minić; Anita, Milana i Senije Lončar; Vlatka, Vlatkova i Ljubice Nakić; Siniša, Jere i Božice Čuljar; Božena, Stevana i Ane Pašasović; Roko, Sime i Cvite Sušić-Caberica; Zorana, Zivke i Ane Marica; Marina, Jerke i Darinke Mrvica; Snježana, Antuna i Mladenke Aras; Danko, prof. Antona i Majde Kalodera; Blanka, Berislava i Stane Roković; Mirjana, Roka i Marije Vukić; Mirjana, Jose i Anke Stupin; Borina, dr Zlatka i Marije Duić; Ana, Mihaila i Mire Pavlović; Narcisa, Ante i Olge Lovrić; Božanka, Vlade i Ane Brajković; Milan, Josipa i Miroslave Miliša; Novica, Jakova i Ive Erceg i Anđelko, Ive i Nelke Jurić.

VJENČANI

Malčević inž. Dušan, elektroinženjer — Devčić Daša, pravnik; Baljkaš Josip, šofer — Grubina Dina, službenik; Ivković Adam, podoficir JRM — Grulović Draginja, domaćica; Kalabrić Ante, radnik — Vukelja Vesela, domaćica.

Samoposluživanje u trgovini donosi veći promet

Poslije reorganizacije trgovačke mreže, koja je provedena početkom prošle godine, zabilježeni su dobri rezultati ne samo u boljem asortimanu robe već i u efikasnijem usluživanju potrošača. U okviru otvaranja specijaliziranih radnja u Šibeniku je krajem mjeseca sputnja otvorena prva prodavaonica za samoposluživanje. Moramo istaći da su mnogi sumnjali u opravdanost njenog postojanja. Međutim, takove sumnje demantirane su ubrzo. Kroz prva dva mjeseca njenog rada ostvaren je promet od 34 milijuna dinara i sve veći broj građana orijentirao se na nju. Završna bilanca na kraju godine po-

Iz poduzeća „Luka“

Više tona i bolja struktura tereta

Rekordan promet poduzeća »Luka« Šibenik u protekloj godini od 883.091 prometnih tona u odnosu na 685.615 tona u 1961. godini sa indeksom porasta od 128,80, predstavlja ekonomski rezultat čitavog niza elemenata u radu ope privredne organizacije. Bolja organizacija rada terenskih i drugih službi, novi sistem raspodjele, povoljnija struktura tereta, kao i bolji uslovi na svjetskom tržištu, povoljno su se odrazili i na promet tereta u šibenskoj luci.

Dodamo li još tome činjenicu, da je poduzeće »Luka« zajedno sa pripojenim pogonom »Jadran« i »Šipadom«, ostvarilo preko jedan milijun prometnih tona robe, onda možemo uočiti da su rezultati rada bili i te kako značajni za ovaj kolektiv.

U strukturi izmanipuliranog tereta u 1962. godini na prvom mjestu je bio ugljen za 304.597 tona, dok su na drugom mjestu bile rude i koncentri za 292.168 tona. Na posljednjem mjestu dolazi drvo sa još nekim drugim teretima (metali).

Jedan od veoma značajnih elemenata u prošlogodišnjem rekordnom prometu robe jeste i znatno povećanje izvoza za 237.439 tona u odnosu na 1961. godinu, kad je bilo izvezeno 140.734 tona robe kroz šibensku luku. Indeks porasta ovdje iznosi 168,171. Povećan izvoz uvjetovan je i općim smjernicama i nastojanjima naše izvozne politike, ali i strukturom tereta i povoljnim uslovima za pojedine robe na svjetskom tržištu.

Međutim, i naporima samog kolektiva oko organizacije izvoza, dobijanja robe i jačanja mehanizacije, omogućili su da se ostvari ovako vidan napredak u izvozu.

U vezi s jačanjem mehanizacije u toku 1962. godine postavljena je još jedna portalna dizalica,

nabavljena jedna auto-dizalica i jedna lokomotivska. Poduzeće teži za jačanjem mehanizacije, da bi u kritičnim momentima jačeg nailaska brodova moglo obavljati utovar i istovar u vremenu, koje je predviđeno svjetskim normama. Promet u luci nije uvijek tako frekventan da bi bilo potrebno izvršiti istovar brodova od 4 do 5 dana, jer ima slučajeva da se u luci nalaze svega jedan ili dva broda. No i pored toga često je potrebno brodove stavljati pod mehanizaciju, kako bi se ispunile svjetske norme u istovaru i ne bi nastajale situacije da brod padne u dangubu.

Kao posljedica rekordnog prometa u 1962. godini, pojavio se i dosta povoljan financijski rezultat. Tako je ukupan prihod u odnosu na 1961. povećan za 28,90%, dohodak za 28,20%, čisti prihod za 25,50%, a ukupni fondovi za čitavih 50%. Osobni dohoci porasli su za to vrijeme za 17%, što predstavlja osjetan porast ličnih primanja svakog radnika kolektiva.

U planiranju za 1963. godinu vodilo se računa o realnim mogućnostima, pa je predviđeno da se u ovoj godini ostvari nešto manji promet od onog prošlogodišnjeg i to u iznesu od 840.000 tona, što je također krupan zadatak za poduzeće. Ovakav plan bio je potreban s obzirom na činjenicu, što se u ovoj godini očekuju nešto nepovoljniji uvjeti na svjetskom tržištu, kao i drukčija struktura tereta. Već sadašnje vremenske prilike prouzročile su dosta štete i zastoj u poslovima, što će biti praktički nemoguće nadoknaditi. Struktura prometa će se znatnije izmijeniti, jer se očekuje pojačan uvoz pšenice, koja će stoga istisnuti neku drugu robu, kao na primjer fosfate.

Inače, lučki kapaciteti su već sada dosta veći od predviđenog plana pretovara, pa i prošlogodišnjeg maksimalnog prometa, ali su željeznički kapaciteti još uvijek usko grlo prometa.

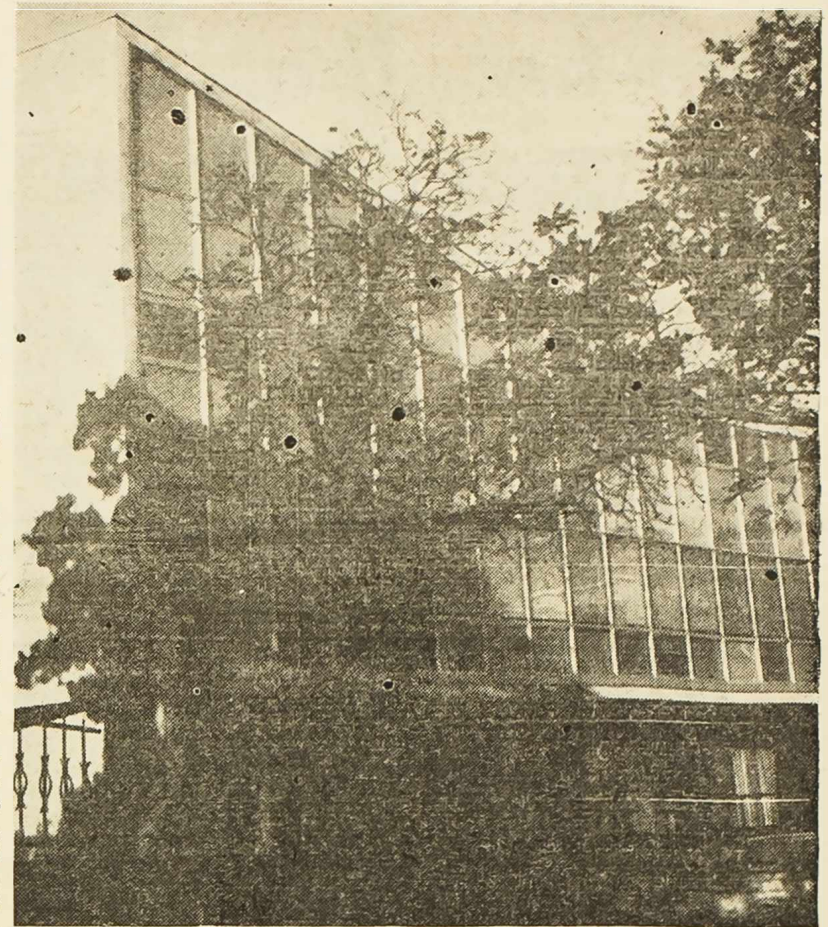
Ovaj problem, koji je uostalom karakterističan i za neke naše druge luke, iz godine u godinu postaje sve akutniji. Ono što se

do sada učinilo na njegovu rješavanje, premalo je da bi zadovoljilo potrebe.

Ne radi se samo o tome da je propusna moć pruge na relaciji Šibenik — Perković — Knin nedovoljna. Istina, ona bi se uvelike povećala postavljanjem dvostrukog kolosijeka, ali to bi zahtijevalo ogromna ulaganja, koja ni za duži period nisu predviđena. Međutim, usko grlo više predstavlja sam Knin sa svojim industrijskim kolosijecima, koji ne mogu primiti dovoljan broj vagona, nego sama pruga do Knina. Otvaranjem pruge Knin — Zadar, za šibensku luku neće predstavljati gotovo nikakovo olakšanje ni prednost, jer se opravdano može očekivati da će se već sada preopterećeni cestovni saobraćaj na tom sektoru, koji je k tome, s obzirom na stanje tih cesta, još skuplji od željeznice, biti prebačen na tu prugu.

U čemu se dakle, nalazi rješenje za ovo poduzeće?

Sigurno i u tome, da se osigura takva struktura prometa i tereta, kojom će se postići cijene, koje bi mogle bar donekle nadoknaditi izgubljene tone. Ovo je, bez sumnje, samo jedno pomoćno indirektno i trenutno rješenje, koje će se moći tolerirati samo dotle, dok priliv robe i tereta ne nabuđu do te mjere, dok kapaciteti toliko ne ojačaju, da će biti neophodno da se problem šibenske luke radikalno riješi. Da će možda takva situacija nastati već za dvije-tri godine, ili najduže za pet, o tome ne može biti sumnje.

Program priredbi u Domu JNA

U mjesecu veljači, pored većeg broja repriznih filmova, na ekranu Doma JNA u Šibeniku prikazat će se premijera domaćeg filma »Muškarac«. Od zabavnih priredaba na rasporedu su zabavne i narodne pjesme, koje će izvesti zabavni orkestar iz Zagreba pod vodstvom Petanjeka. U izvedbi će sudjelovati Anđelka Stankova, Božica Božičević, Božo Hajt i drugi. U okviru pred-

vačke djelatnosti tokom veljače očekat će se nekoliko predavanja. Tako će Budimir Lončar, općunomćeni ministar u Sekretarijatu za vanjske poslove govornik XVII zasjedanju OUN, a Vuko Medenić, viši savjetnik u Saveznoj planskoj komisiji održat će predavanje o Društvenom planu u FNRJ. Do kraja veljače predviđa se nastup folklornog ansambla »Branko Krsmanović« iz Beograda.

Povodom ankete Turističkog društva

Mnogo korisnih prijedloga

Iako do ljeta ima još nekoliko mjeseci, ono će zacijelo naići prije nego što mu se nadamo. Pomisljajući na to, nije na odmet već sada, kada su hoteli prazni i plaže puste, početi s pripremama da nas ljeto ne zatekne nespremne, kako je to već više puta bivalo. Naravno, na našu štetu. Zbog toga je veoma dobro došla anketa što ju je nedavno provelo Turističko društvo među većim brojem naših građana. Anketa je pokazala da u našem gradu ima mnogo stvari koje bi trebalo na vrijeme ispraviti.

Sasvim je razumljivo, da svi prijedlozi, koji su se čuli, ne mogu da se riješe već do ovog ljeta, ali zacijelo ima i takvih koji ne iziskuju velika sredstva i mogli bi se uspješno riješiti do turističke sezone.

Tako bi, između ostalog, do ljetnih mjeseci trebalo izvršiti najnužnije građevinske radove na cestovnom spoju Benzijska stanica — Električne poduzeće. Iz sredstava koja su predviđena za gradnju i opravku cesta, potrebno je osigurati najnužniju opravku pločnika u najprometnijim ulicama.

Na red bi trebala doći i čistoća grada. Na primjer kante za smeće ne bi smjele stajati po čitav dan i noć na izloženim javnim mjestima (Obala, pazar crkve Sv. Frane), zbog toga što se kante obaraju i tako onečišćavaju ulice.

Interesantni su prijedlozi da se za vrijeme turističke sezone rastereti današnja Tržnica, na taj način da se u pojedinim gradskim predjelima (Crnica, Kruž, Baldekin) pride organiziranju manjih tržnica. Ni za to nisu potrebna velika financijska sredstva, jer bi se to moglo uraditi i tako da se postave manji štandovi koji imaju spremište u svom podnožju ili na odgovarajućim kolicima.

Bilo bi također potrebno da se prije uredenju gradskog perivoja a i parka Šubićevac, u prvom redu da se na tom idealnom prostoru za rekreaciju postave klupe za odmor. Na našoj obali također nema dovoljno klupa, a gotovo ista je situacija i u Gradskom perivoju.

Prošlogodišnja turistička sezona opomenula nas je da treba posvetiti više pažnje i prijevozu kupaca do šibenskih plaža, u prvom redu Martinske. Međutim, nije naročita ugodna situacija ni sa prijevozom do Jadrije, a čemu su mnogi posjetici našeg grada imali mnogo kritičkih primjedbi.

Kad smo već na kupalištima, bilo bi poželjno da se na kupali-

štu Jadrija izgrade manji sportski tereni, recimo za rukomet, odbojku, košarku itd. Posjetoci Martinske svjedoci su da to inače prijatno kupalište u vrijeme ljetnih mjeseci nije baš uredno ni čisto. Bilo bi zbog toga potrebno da se o tim stvarima više pobrine poduzeće »Čistoća«, a ne bi bilo loše ni kada bi se našu vrijednu gradsku stražu zadužilo da vodi računa o onima koji kupališni prostor zagaduju.

Nužno je, osim toga, da se izradi dovoljan broj reklamnih tabla, putokaza, svjetlosnih tabla, i da ih se postavi na odgovarajućim mjestima u gradu. Uz to, bilo bi prijedlozi da se osigura barem minimalna informativna služba na splavi.

Turistička je propaganda veoma značajna. Posebnu ulogu mogu odigrati razni prospekti. Zbog toga bi bilo potrebno da se namaknu sredstva za ponovno izdavanje prospekta šibenskih turističkih mjesta, jer su sve dosadašnje zalihe iscrpljene.

Što se ugostiteljstva tiče važno je osigurati dovoljne količine bezalkoholnih i svježih pića i to koje gosti traže, a ne onih koja zbog raznoraznih trgovinskih okolnosti dolaze u promet. Isto tako važno je da se osigura bolji asortiman i kulturnije usluge na kupalištima Jadrija i Martinska.

Kad je o trgovini riječ, onda se u prvom redu pomišlja na nužnost otvaranja jedne prodavaonice u kojoj domaći i strani gosti kupovali rukotvorine, suvenire, slavnate šešire i tome slično. Takvu prodavaonicu, zbog lijepog položaja, trebalo bi locirati na mjestu sadašnje slastičarske radionice u Ul. 12. kolovoza. Isto tako potrebno je da se kupci u trgovinskim radnjama kulturnije i uslužnije poslužuju, a s obzirom na strane posjetioce, bilo bi korisno da barem po jedan namještenik prodavaonice pohađa tečaj stranih jezika.

Zabava i kulturni život za vrijeme ljetne sezone u našem gradu potpuno zanemaruju. Zbog toga se nužno nameće da kulturne ustanove više vode brigu o davanju odgovarajućih ljetnih priredbi. To su, eto, samo neki od prijedloga što bi ih trebalo realizirati do početka ovogodišnje turističke sezone. Većina od njih, da ponovimo, ne traži velika financijska sredstva. Zbog toga se i vjeruje da će se mnogi od njih i uspješno realizirati. (—)

Osuđen na 2 mjeseca zatvora zbog zakidanja potrošača

Okružni sud u Šibeniku na raspravi od 18. siječnja osudio je Gužvinec Franju iz Kirževaca na kaznu zatvora u trajanju od dva mjeseca zbog toga, što je 18. VIII 1962. godine u Šibeniku kao poslovođa prodavaonice suhomesnate industrije Križevci zakidao potrošače na vagi i naplaćivao im veće iznose.

Njegovu odgovornost za ovo krivično djelo sud je utvrdio na osnovu zapisnika Tržne inspekcije i svjedočanstva osoba kojima je robu neispravno mjerio.

Odbranu optuženog da se pri mjeranju »zabunio« uslijed velikog prometa, Sud nije prihvatio, s obzirom na očitu učestalost njegovog nepravilnog rada. (JC)

MALI OGLASNIK

Nastavnik matematike traži sobu kod mirne obitelji. Voljan je pružati instruktivnu pomoć iz matematike. Ponude dostaviti u redakciji lista.

OBAVIJEST

Obavještavamo građane, da se izvlačenje lutrije »Festivala« djelatno odgađa zbog loših vremenskih prilika za 3. ožujka 1963.

»FESTIVAL DJETETA« Šibenik

„Dorčol“ je bio dva puta u opasnosti

Prekooceanski brod »Dorčol« od 10.800 tona nosivosti, koji pripada »Slobodnoj plovidbi« Šibenik za snježnog nevremena u Sjevernom moru našao se dva puta u velikoj opasnosti, jer je bio okružen debelim santama leda. Međutim, prema obavještenju, što ga je dobilo poduzeće »Slobodna plovidba«, brod je izbjegao opasnosti i sada plovi u pravcu Jadrana sa teretom ugljena. Po svoj prilici on će pristati u jednu od talijanskih luka na Jadranu, a zatim će prosljeđiti za Rijeku. Početkom prošlog tjedna brod je isplovio sa teretom ugljena iz luke Gdinj, ali je zajedno sa jednim sovjetskim i dvama njemačkim brodovima dospio među sante leda. Ubrzo im je stigla

pomoć od strane jednog sovjetskog broda ledolomca i »Dorčol« je sam nastavio put iz pravca Rostoka prema Kielu. Međutim, »Dorčol« je ponovo bio okružen santama leda nedaleko Kielske luke, na udaljenosti od 38 milja. Na intervenciju Jugoslavenskog poslanstva u Istočnoj Njemačkoj, ministarstvo saobraćaja je obavijestilo operativni štab Pomorske plovidbe u Rostoku da se brodu »Dorčol« pritekne u pomoć. Za nekoliko sati brodu se prvi približio jedan od sovjetskih ledolomaca, koji je uspio da ga oslobodi od okova leda, pa je naš brod uplovio u luku Kiel. Na »Dorčolu« su se nalazili 40 članova posade na čelu sa zapovjednikom Perom Žugovićem.

kazališna premijera

U subotu:

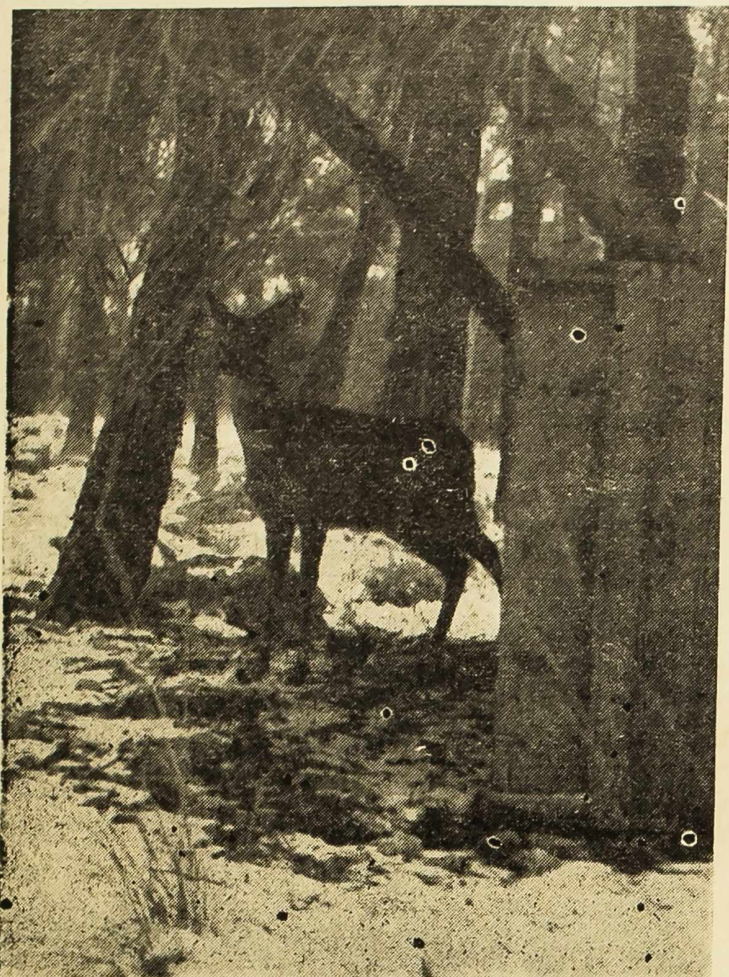
„Fizičari“

U subotu 2. veljače u Narodnom kazalištu izvest će se premijera dramskog komada švicarskog pisca Friedricha Dürrenmatta »Fizičari«. Komad je režirao Bogdan Jerković, dok je scenografiju postavio Zdenko Venturini.

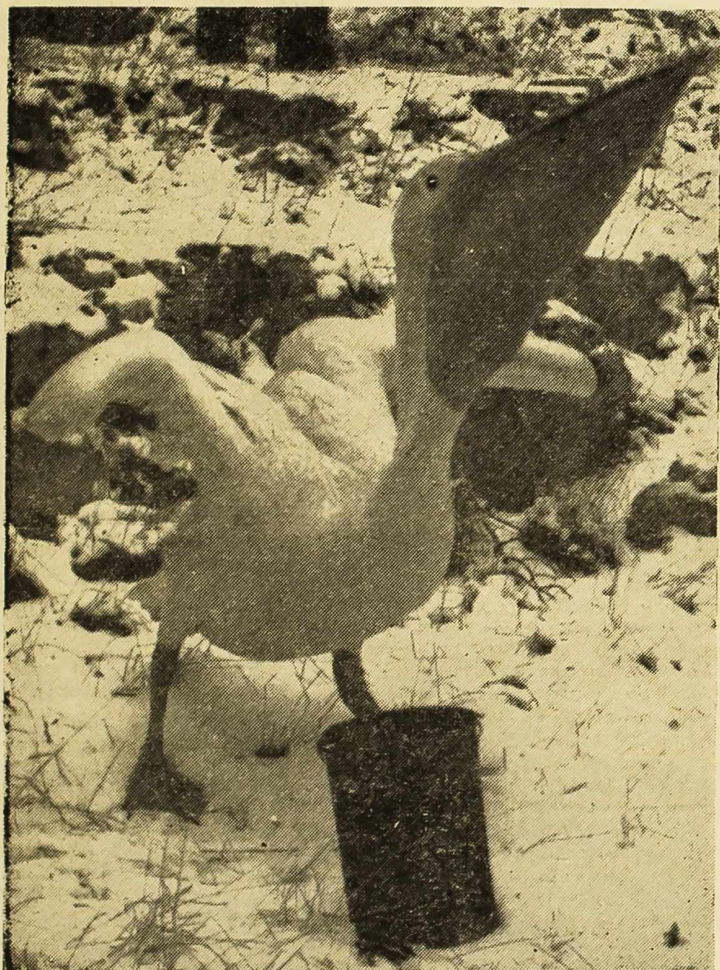
U izvedbi sudjeluje gotovo čitav ansambl šibenskog kazali-

šta; Borivoje Glazer, Albert Druter, Ante Balin, Neva Belamarić, Saša Binder, Mirjana Nikolić Josip Vikario, Branko Matić, Mira Reiner-Balin, Ivana Kathy, Marko Stanić, Aco Skolović, Krešimir Zorić, Zdenko Štefanac i trojica pionira Pero Stešić, Ivica Zanić i Zoran Simac.

foto-kronika

Oštru zimu nisu osjetili samo ljudi. Niske temperature i led natjerah su i ovih nekoliko životinja šibenskog »Zoo-a«, da se zavuku u svoja skloništa. Svrnča, kojega vidite na gornjoj slici, značajno je provirio ispod svoje strehe, očekujući da mu pružimo hranu. Nije ustuknuo ni kada smo mu se sasvim približili. Kad mu je čuvar pružio ruku u kojoj je držao kukuruz, mirno mu je prišao i primio dio svog obroka.

Pelikan je, čini nam se, ipak bio nešto hrabriji. On je, istina, bio zatvoren u svom bungalovu, ali se stalno vipuljio, gurajući kroz rešetke svoj veliki kljun. A kad je konačno izišao i pred sobom ugledao posudu sa svježom ribom, njegovoj radosti kao da nije bilo kraja. Skakutao je naokolo i mahao krilima, da bi naposljetku sa velikom lakoćom stao vaditi ribu iz duboke posude. J. C.

Na osnovu stava 2. člana 49. Statuta i tačke 35. Poslovnika II stambene zajednice »Centar« - Šibenik, Natječajna komisija Izvršnog odbora raspisuje:

Natječaj

za popunjenje radnog mjesta

SLUŽBENIKA U RACUNOVODSTVU

Uslovi: Viša stručna sprema sa praksom od 3 godine, ili srednja stručna sprema sa 6 godina prakse ili nepotpuna sprema sa 10-godišnjom praksom.

Plaća po Pravilniku o plaćama službenika II stambene zajednice »Centar« - Šibenik.

Molbu s biografijom i podacima o dosadašnjem zaposlenju dostaviti na adresu: II stambena zajednica »Centar« - Šibenik, Ul. 12. kolovoza 1. br. 1.

Rok natječaja do 15. II 1963.

Zdravstvena zaštita članova porodice

U ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu novi Zakon o zdravstvenom osiguranju dijeli porodicu zaposlena radnika u dvije kategorije: užu i širu porodicu. Bolje reći, prava na zdravstvenu zaštitu šire porodice su drukčija nego uže porodice.

U užu porodicu ubrajaju se braćni drug i djeca radnika i to braćna, vanbraćna, usvojena i pastorčad. Braćni drug (žena ili muž) uživa sva prava zdravstvene zaštite isto kao i radnici odnosno nosioci njihovih prava. Nijedan uvjet se ne traži u ostvarivanju ovog prava braćnog druga, osim da je braćna zajednica zakonita. Ako se brak razvrgne sudskom odlukom, onda se za korištenje prava postavlja uvjet dosuđenog uzdržavanja i ako je taj braćni drug u vrijeme razvoda bio stariji od 45 godina za ženu, odnosno 60 godina ako je braćni drug muškarac, ako braćni drug umrlog radnika ne stekne pravo na porodičnu mirovinu radi toga što nije navršio određene godine života, ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu, ako je u času smrti svoga braćnog druga bio stariji od 40 godina (za ženu) odnosno 55 godina (za muškarca). Međutim, ako je braćni drug bio mlađi od navedenih godina produžava pomenuto osiguranje dok

se redovno prijavljuje zavodu za zapošljavanje radnika i ako se zavodu prijavi u roku od 90 dana od dana smrti braćnog druga osiguranika.

Za djecu koja se ubrajaju u članove uže porodice osiguranika uvjeti su postavljeni samo za godine života. Naime, ona ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu do navršene 15. godine života, a ako su u školi do kraja redovnog školovanja izgubila neku školsku godinu sa navršenom 26. godinom života. Ukoliko su za redovnog školovanja izgubila neku školsku godinu zbog bolesti, kritična godina se produžava i to za onoliko iznad 26 godina koliko je trajao prekid školovanja uslijed bolesti. Ukoliko djeca postanu nesposobna za samostalan život i rad u granicama gonjnih godina, osigurana su sve dok ta nesposobnost traje. Nastane li nesposobnost djece prelije kritičnih godina (15 i 26) osiguranik ima na njih pravo na zdravstvenu zaštitu dok traje ta nesposobnost, ukoliko ih osiguranik uzdržava zbog toga što sama djeca nemaju vlastitih prihoda za uzdržavanje. Dakle, tek u ovim slučajevima dolazi do dokazivanja o uzdržavanju, dok to nije potrebno za one naprijed navedene slučajeve.

U članove šire porodice radnika — osiguranika Zakon ubraja

djecu koju je osiguranik uzeo na uzdržavanje i to unučad, braću, sestre i drugu djecu, te roditelje, očuha, maćehu, usvojioca, dieda i baku osiguranika. Uvjeti su različiti. Za ovu djecu šire porodice pored navedenih godina postavlja se uvjet uzdržavanja od strane osiguranika i da u pravilu nemaju roditelja. Djeca se smatraju bez roditelja i u slučaju ako jedan ili oba živa roditelja zbog svoga zdravstvenog stanja ili zbog drugih okolnosti nisu u mogućnosti da rade i da se staraju o djeci i njihovom uzdržavanju, a ta djeca ni roditelji da nemaju vlastitih prihoda dovoljnih za uzdržavanje djece. Granične godine roditelja su za oca 65 godina, a za majku 55 godina. Te iste godine vrijede i za očuha, maćehu, usvojioca, djeda i baku, osiguranik u ova šira porodica mlada, imaju osiguranje zdravstvene zaštite, ako su potpuno nesposobna za bilo kakav rad (invalidnost I kategorije). I za ovu porodicu važi uvjet uzdržavanja i da nemaju vlastitih prihoda.

Što se pojma uzdržavanja tiče određeno je posebnom Odlukom Sabora NRH-a. Po ovoj Odluci pojam uzdržavanja svodi se na to, da navedeni članovi porodice nemaju vlastitih prihoda za uzdržavanje i da žive u zajedničkom domaćinstvu s osiguranikom. Ako ne žive s njima zajedno, traže se da im osiguranik redovno daje sredstva za uzdržavanje. Što se tiče vlastitih prihoda za uzdržavanje Odluka određuje da porez na prihode koji prelaze 6.000 dinara godišnje ili ako nema drugih prihoda koji prelaze 6.000 dinara mjesečno, kada se radi o djetetu osiguranika i roditeljima, očuhu, maćehi, usvojiocu, djedu i baki. Kad se o toj okolnosti odlučuje za djecu koje je osiguranik uzeo na uzdržavanje (tude dijete, unučad, braća, sestre) i za roditelje te djece postavlja se uvjet da vlastiti prihod djeteta od poljoprivrede roditelja da ne prelaze 20.000 dinara godišnje ili drugi prihod 12.000 mjesečno.

U slučaju kada član porodice ne živi u zajedničkom domaćinstvu s osiguranikom smatra se da mu osiguranik osigurava redovno uzdržavanje, ako mu redovno ili povremeno daje materijalna sredstva u prosječnoj vrijednosti od najmanje 3.000 dinara mjesečno. I. R.

Dodvig siveričkog liječnika

Dok je nad dmiškom općinom prošle nedjelje vladalo nezapamćeno nevrijeme, živa se povremeno spuštala i na milinu 20 stupnjeva, putevi bili pokriveni zaleđenim snježnim pokrivačem, u Brištanima se porodilja Milka, devetnaestogodišnja žena mudara Mate Perišića, nalazila u životnoj opasnosti. Samo hitna intervencija liječnika mogla je da spasi život mlade porodilje.

Iako je o slučaju obaviješten mudarski liječnik Ivan Murat, malo je tko i pomišljao da će požrtvovni liječnik iz Siverca moći da se probije po nevremenu do pacijentkinje u 20 kilometara udaljene Brištane. Ali, dr Murat se nije dugo predomišljao. Po zaleđenoj cesti

preko Miljevaca, on i primalja Stefica Colak pošli su automobilom. Kada se automobil u Širitovcima zaustavio u smetu, liječnik se do Brištana uputio pješice. Pregledavši porodicu konstatirao je da ju je potrebno prenijeti u bolnicu, jer je život majke i još nerođenog djeteta u velikoj opasnosti.

Gazeći dubok snijeg, uz dviljenje i pomoć mještana, dr Murat je na leđima nosio pacijentkinju 5 kilometara dok je šofer Milan Perišić čisto snijeg pred liječnikom. U šibenskoj bolnici rođena je mrtvo dijete, ali zahvaljujući velikom požrtvovanju siveričkog liječnika spašen je život majke. (c)

Zabilježeno

VLAK U SNIJEGU

Vlak za Zagreb preko Bihaća je već na samoj polaznoj stanici kasnio 10 minuta. A kada je konačno krenuo, ostavio je iza sebe živu u termometru na —8 stupnjeva. Iza vagonskih prozora ostajala su stabla koja nisu nimalo nalikla na stvarnost. Izgledalo je kao da su salivena od stakla. U skoro se više nije moglo ni gledati iz kupea, jer se u najdaljnje strane nakupila debela snijeg u vidu ornamenta. Putnici koji su žurili i koji su teška srca krenuli na put kroz bijelu pustinju, bili su prepuni optimizma, jer su uvijek računali da baš njih neće za deseti ono najgore. Do Knina je bilo sve u redu. Samo neznatno zakašnjenje. Ali dalje je išlo sve teže. Svuda oko kompozicije stajale su l-komotive i parne i dizelke. Ralice i krstarice čistile su put, ali uzalud, jer je snažna burra iznova zatrpavala tračnice. Dvije dizelke iz sve snage su zapinjale vučući svega sedam vagona. Prvi put je ozbiljnije zapelo kod Strnice, a Bosanski Drenovac, Lička Tiškovac i Lička Kaldrma ostat će dugo u sjećanju putnika iz vlaka »s mora«.

U Bosanskom Drenovcu stajmo

već više od jednog sata i ne zna se kad ćemo krenuti. Putnici su postali već uvjelike nervozni, jer ovo stajanje nije ništa ugodno očekivalo. Onda je došla vijest da je nekolicina čivilica i krstarica pred nama i da pokušavaju očistiti snijeg. Kasnije su počele priče o vulkovima. Mali Davor, koji je tek navršio četvrtu godinu i putuju s mamom u Zagreb, pita:

- A kada će doći vulkovi?
- U pet sati, odgovaramo mu.
- A zašto u pet?
- Zato jer se onda vraćaju s posla, kaže mladić pokraj njega.

I sel do kraja puta Davor je razveseljavao društvo. Pričao je o zabavši i curicama i svojoj drugarici. Jednom je rekao da mama ne čuje, da bi volio kad bi imao još jednog bracu i dvije sestre. Za sedam ima samo jednog malog bracu koji još mi govori dobro ne zna. Od dugog pričanja Davor je i zaspao i dok je on sanjao vulkove koji se vraćaju s posla i nailaze na Crvenkajicu, naš vlak je krenuo. Ali ne daleko, samo do Ličkog Tiškova. Tu smo dobili novo društvo i još jedno čekanje. Naši novi suputnici bili

su ložac i vlakovoda. Simpatični i dobri ljudi s bezbrojem priča i doživljaja iz tisuća kilometara provedenih na kotačima i tračnicama. O svemu ti ljudi pričaju i ne stajuju mnogo od tanke snijega, jer on kako dođe tako će i otići. Ali snijeg natjera vulkove do sela i stanica, a kad se vlak nađe zatapan u snijegu može svašta biti. Jer, glad je glad. Ali čini mi se da najradije pričaju o dizelkama i neobičnim susretima. Kako veli Ivan iz Bihaća, u vlak se naide na svašta i čudni su ti ljudi što putuju. Sjeća se skoro jednom kako mu se neki mladić jednog prosverao od Beogradu do Splita. Uvijek kad bi konduktier do njega došao činio bi se kao da je prespavao stanicu do koje putuje. Sjeća se on i iskakanja iz tračnica i pustih sati provedenih u nanosima kod Gračaca.

Iz Tiškova smo se nekako izvukli, ali sada čekamo i nožem stružemo led s prozora u Ličkoj Kaldrmi. Već kasnije više od četiri sata. A kada smo krenuli sam ne, znam više, jer smo se mi zabavili nekim svojim pričama i problemima. U susjednom kupcu bila je neka vrsta sastanka zbora birača. Dopirali su glasovi vatretnih diskutanata i riječi o integraciji, fuziji, rotaciji, kućnoj radinosti i tko zna o čemu sve ne. Ta diskusija je tek prestala idućeg dana ujutro kada je taj naš vlak sa sedam sati zakašnjenja ipak nekako sav prosjed od snijega stigao u Zagreb. A Zagreb je bio još bjelji. Velike hipe snijega i teška klizavica. Živa u termometru je bila ovdje na još nižem nivou — 18.

I dok smo sjedili u prohladnoj čekalnici prvog razreda sjetio sam se mladog Davora. Nema je tamo za vrijeme čekanja na mjestu je pričala i prepričavala po tko zna koji put Lovrakov »Vlak u snijegu«. Ali negdje usred pričanja, mali je prekinuo mamu riječima:

— A pričao li ti to, mama, o našem vlaku... — mi —

film

Francuskinja i ljubav

FRANCUSKI FILM

Nešto duhovitije i zabavnije je teško od filma zahtijevati. Tu je, prvo svega, neobično sretna ideja da se jednim ozbiljnim prikazom sve faze ljubavnog života, od dječaklika naklapanja pa do lova na miraz, zatim scenario koji je osnova duhovitosti filma, o fine francuske duhovitosti koja podsmješljivo prati čitav film, pa izabrana ekipa režisera (Jean Delannoy, René Clair, Michel Boisrond, Christian Jaque), koji su svoje izrazite individualnosti znatno prilagodili duhu i stilu filma u cjelini i, na kraju, čitav niz poznatih glumačkih imena francuskog filma (Jean-Paul Belmondo, Annie Girardot, Martine Carol, Robert Lamoureux, Dany Robin i dr.) koji su svi od reda bili izvršni tumači likova koje su u svojim epizodama igrali. Dakle, sve je bilo jednako vrijedno i lijepo i jedina je šteta što je jaku ledu spriječio da više ljudi uži u ovoj reviji tipičnog galskog duha.

Majko slušaj moju pjesmu

SPANJOLSKI FILM. REŽIJA: ANTONIO DEL ANO

Ljudi masovno gledaju ovaj film, na redovitim i izvanrednim predstavama, i sviđa im se, stvarno im se sviđa. Zapravo, veličkoj većini. Oduševljeni su i umalo da na kraju ne plješću kad djed priznae malog Joselita za svog unuka i time udara pečat njegovoj budućnosti, koja je budućnost čitostokrvnog španjskog marika sa svim onim što ga u Frankovoj Španiji slijede s tom titulom i djeđovim bogatstvom. Suze od ganuća pretvaraju se u suze radosti. Sretniji svršetak je teško zamisliti. Kao u priči. A priča je i, samo što je, izgleda, dospjela na krivu adresu, jer je očito pravljena za unutrašnju upotrebu. A ja sad, usprkos hvalospjeva koje sam čuo od gledalaca pri izlasku iz kina, moram napisati kako je film bezgranično bijedan i glup, kako je to zapravo silovanje gledačevog sentimenta, kako je sve u njemu podeseno da izvuče od njega što više suza, a da mu za te suze dađe iluziju o sreći u raskošnom plemićkom dvorcu (u drugoj polovini XX vijeka!) u koji nikada neće ući. I moram to, a morao bih i još mnogo više o ovom filmu, odnosno protiv njega, i ne samo protiv njega, napisati i to bez namjere da se pravim važan i mudar, već zato što tako zaista i mislim. A mali Joselito zbilja sjajno pjeva!

Safir

ENGLISKI FILM. REŽIJA: BASIL DEARDEN

Bilo bi nepravedno ovaj film okvalificirati jednostavno kao kriminalni, jer koliko god u njemu ima dosta elemenata tog žanra (osnovno: izvršeno je ubistvo i toliko čitavog filma traži se ubica), ipak on ima i jednu određenu tendenciju, socijalnu i humanu, iznesenu ne jedan film i kulturni način. Ono što je prikazano u ovom filmu upućuje nas na postojanje rasne netrpeljivosti i među građanima Engleske o čemu, moramo priznati, i mislo mnogo znali. Autori filma taj problem iznose objektivno, jasno se angažirajući protiv netrpeljivosti prema obojenim, a stvarnom umjetničkom vrijednošću svog djela upućuju i osjećaje gledalaca prema pravilnom gledanju na taj problem. Postizanje takvog efekta smatramo zato glavnom vrijednošću ovog filma, a tek nakon toga i potpuno udovoljavanje zahtjevima kriminalnog žanra. — b —

VUKOVI NAPADAJU STADA OVACA

U blizini Kričaka, Posmeća, Žitnica i Pakova Sela primijećeni su osamljeni vulkovi koji se približavaju torovima. U selu Kričke vukovi su napali ovce Petre Lanica i zaklali i ranili 11 ovaca, a Simi Barišiću vuk je zakleo dvije ovce u dvorištu. (c)